

**GENERÁLNA PROKURATÚRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

IV/1 Spr 72/17/1000

Ústredná evidencia stanovísk
generálneho prokurátora
Slovenskej republiky
Por. č. 3/2017

STANOVISKO
generálneho prokurátora Slovenskej republiky

z 28. februára 2017

**k postupu pri zrušovaní právoplatných uznesení policajta
o vznesení obvinenia v prípravnom konaní**

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov vydávam v záujme jednotného uplatňovania § 230 ods. 2 písm. e) a § 363 ods. 1 Trestného poriadku toto stanovisko, a to bez návrhu Komisie pre vydávanie záväzných stanovísk:

1. Ak prokurátor vykonávajúci dozor nad dodržiavaním zákonnosti v prípravnom konaní (ďalej len „dozorový prokurátor“) zistí, že uznesenie policajta o vznesení obvinenia bolo vydané bez splnenia podmienok na postup podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku, je povinný takéto uznesenie *bezodkladne zrušiť* podľa § 230 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku ako nezákonné alebo neopodstatnené, *a to bez ohľadu na dobu, ktorá uplynula od vydania rozhodnutia policajta. Pod pojmom „bezodkladne“ sa rozumie bezodkladne po doručení rozhodnutia a preskúmaní vyšetrovacieho spisu; pri zmene dozorového prokurátora bezodkladne po pridelení trestnej veci vedúcim prokurátorom.*
2. Ak je podaná sťažnosť proti uzneseniu policajta o vznesení obvinenia, dozorový prokurátor postupuje podľa ustanovení o riadnom opravnom prostriedku – sťažnosti, t. j. podľa § 193 alebo 194 Trestného poriadku, teda nie podľa § 230 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku. Ustanovenie § 194 ods. 1 Trestného poriadku je v pomere špeciality k ustanoveniu § 230 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku.
3. Ak dozorový prokurátor rozhodol o sťažnosti proti uzneseniu policajta o vznesení obvinenia a týmto rozhodnutím alebo v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon, právoplatné uznesenie o vznesení obvinenia môže zrušiť v zákonom ustanovenej lehote len generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku.

4. Právoplatné uznesenie policajta o vznesení obvinenia, proti ktorému nebola podaná sťažnosť, preskúma generálny prokurátor v konaní podľa § 363 až 367 Trestného poriadku až po vyjadrení dozorového prokurátora, že nezistil dôvody na postup podľa § 230 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku. Oprávnenia generálneho prokurátora ustanovené v § 363 až 367 Trestného poriadku sa uplatnia až vtedy, ak nápravu nemožno dosiahnuť zákonnými oprávneniami dozorového prokurátora.
5. Ak proti uzneseniu policajta o vznesení obvinenia nebola podaná sťažnosť, pri postupe podľa § 230 ods. 2 písm. e) a § 363 ods. 1 Trestného poriadku sa posudzuje zákonnosť a opodstatnenosť tohto uznesenia, ako aj zákonnosť konania, ktoré mu predchádzalo, podľa právneho a skutkového stavu existujúceho v čase vydania uznesenia policajta o vznesení obvinenia.
6. Ak proti uzneseniu policajta o vznesení obvinenia bola podaná sťažnosť, pri postupe podľa § 193 a 194 Trestného poriadku alebo § 363 ods. 1 Trestného poriadku sa posudzuje zákonnosť a opodstatnenosť tohto uznesenia, ako aj zákonnosť konania, ktoré mu predchádzalo, podľa právneho a skutkového stavu existujúceho v čase rozhodovania o sťažnosti.

O d ô v o d n e n i e :

Trestný odbor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) zaznamenal rozdielny procesný postup v konaní o návrhoch oprávnených osôb na zrušenie právoplatných uznesení policajtov o vznesení obvinenia, ktoré nadobudli právoplatnosť bez toho, aby prebehlo konanie o riadnom opravnom prostriedku, tzv. sťažnostné konanie.

Doposiaľ neriešený aplikačný problém vznikol v súvislosti s otázkou, **dokedy** môže dozorový prokurátor zrušiť nezákonné alebo neopodstatnené rozhodnutie policajta podľa § 230 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku tak, aby nenahrádzal oprávnenie generálneho prokurátora zrušovať právoplatné uznesenie policajta o vznesení obvinenia. Predmetom úpravy tohto stanoviska je tak interný výklad vzťahu dvoch vedľa seba paralelne existujúcich zákonných oprávnení.

Uznesenie policajta môže byť zrušené

1. na základe dozorového oprávnenia prokurátora [§ 230 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku]
 - a) pri uzneseniach o zastavení trestného stíhania, prerušení trestného stíhania alebo postúpení vecí v lehote 30 dní od doručenia uznesenia prokurátorovi,
 - b) pri ostatných rozhodnutiach počas prípravného konania,
2. na základe sťažnosti oprávnenej osoby (§ 194 ods. 1 Trestného poriadku),
3. v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku (§ 363 ods. 1 Trestného poriadku).

Dozorový prokurátor je oprávnený zrušiť uznesenie policajta na podklade dvoch odlišných ustanovení - **§ 230 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku a § 194 ods. 1 Trestného poriadku**. Ide o dôsledok jeho dvoch odlišných funkcií, ktoré plní v prípravnom konaní – funkciu dozoru a funkciu inštančného orgánu.

Postup prokurátora podľa § 230 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku

Dlhodobou zakomponovaným zákonným inštitútom dozoru prokurátora nad dodržiavaním zákonnosti v prípravnom konaní je oprávnenie prokurátora zrušiť *nezákonné alebo neopodstatnené rozhodnutie policajta* [§ 230 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku].

Ide o významné oprávnenie, ktorým zákonodarca zdôrazňuje význam prokurátorského dozoru (nariadený prokurátor takýmto oprávneným nedisponuje, ibaže by si atrahoval právomoc dozorového prokurátora) a potvrdzuje jeho postavenie ako *dominus litis* prípravného konania.

Dozor prokurátora v prípravnom konaní smeruje okrem iného k tomu, aby nikto nebol bezdôvodne trestne stíhaný.

Z tohto dôvodu prokurátor *ihneď* po doručení uznesenia policajta o vznesení obvinenia je povinný ho preskúmať najmä z hľadísk, či

- a) bolo vydané príslušným (najmä vecne príslušným) policajtom,
- b) obsahuje správny a úplný opis skutku vo výrokovej časti (t. j., či zahŕňa uvedenie miesta, času, prípadne iných okolností, za ktorých k nemu došlo tak, aby skutok nemohol byť zamenený s iným skutkom),
- c) sú z opisu skutku zrejmé všetky znaky skutkovej podstaty stíhaného trestného činu vrátane subjektívnej stránky, resp. skutočností, z ktorých sa odvodzuje príprava, pokus alebo formy trestnej súčinnosti na trestnom čine, pre ktorý bolo vznesené obvinenie,
- d) skutok zodpovedá vyjadrenej právnej kvalifikácii (ide o zákonné pomenovanie trestného činu aj s uvedením príslušného ustanovenia Trestného zákona vrátane označenia štádia trestnej činnosti a formy trestnej súčinnosti),
- e) trestné stíhanie nie je nepripustné (§ 9 ods. 1 Trestného poriadku) a
- f) odôvodnenie obsahuje konkrétne dôkazy, o ktoré policajt opiera dôvodnosť vznesenia obvinenia a úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov a použitej právnej kvalifikácie z hľadiska všetkých znakov stíhaného trestného činu.

Predpokladom pre aplikáciu dozorového oprávnenia podľa § 230 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku je

- a) **existencia nezákonnosti rozhodnutia policajta** (napríklad uznesenie o vznesení obvinenia nebolo vydané príslušným policajtom alebo v predpísanej forme alebo neobsahuje ustanovené náležitosti podľa § 206 ods. 3 Trestného poriadku) **alebo neopodstatnenosti rozhodnutia policajta** (absencia odôvodneného skutkového podkladu pre vydanie rozhodnutia),
- b) **podnet oprávnenej osoby** (napríklad žiadosť obvineného, poškodeného alebo zúčastnenej osoby o preskúmanie postupu policajta podľa § 210 Trestného poriadku - teda nie sťažnosť, lebo vtedy už ide o konanie o riadnom opravnom prostriedku, tzv. sťažnostné konanie, ktoré je v špeciálnom vzťahu k dozorovému oprávneniu prokurátora) **alebo vlastný výkon dozorovej činnosti prokurátora** (napríklad počas previerky spisu), pričom prokurátor má mať k dispozícii celý vyšetrovací spis.

Iné predpoklady zákon nevyžaduje.

Časová fáza, v ktorej dozorový prokurátor dospeje k zisteniu, že uznesenie o vznesení obvinenia je v rozpore so zákonom, nemá a ani nemôže mať žiadny vplyv na realizáciu postupu podľa § 230 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku. Dodržanie 30 dňovej lehoty sa *expressis verbis* týka len uznesení o zastavení trestného stíhania, prerušení trestného stíhania alebo o postúpení veci; táto lehota začína plynúť od doručenia uznesenia dozorovému prokurátorovi (bližšie rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Rt 5/1981). **Pri ostatných rozhodnutiach zákonodarca nestanovuje žiadnu lehotu**, ktorou by limitoval oprávnenie zrušiť nezákonné alebo neopodstatnené rozhodnutie policajta [aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Tz 3/99 publikovaného pod č. 57/1999 Zo súdnej praxe vyplýva, že „*ustanovenie § 174 ods. 2 písm. e) alinea 1 TP je všeobecnou normou umožňujúcou prokurátorovi kedykoľvek v priebehu trestného konania pred podaním obžaloby z vlastnej iniciatívy alebo na základe iného podnetu zrušiť nezákonné a neopodstatnené rozhodnutie vyšetrovateľa*“].

Napriek absencii zákonného ustanovenia kogentného charakteru upravujúceho prekluzívnu lehotu na uplatnenie dozorového oprávnenia podľa § 230 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku, okrem uvedených taxatívnych prípadov, prokurátor je povinný aplikovať toto dozorové oprávnenie *bezodkladne* po doručení rozhodnutia policajta a preskúmaní vyšetrovacieho spisu (bezodkladnosť výkonu kasačnej právomoci prokurátora je determinovaná skutkovým stavom, právnym charakterom trestnej veci a rozsahom vyšetrovacieho spisu).

Na účely tohto stanoviska pod pojmom „bezodkladne“ sa rozumie *bezodkladne po doručení rozhodnutia a preskúmaní vyšetrovacieho spisu*. Ak dôjde k zmene dozorového prokurátora, pod pojmom „bezodkladne“ sa rozumie *bezodkladne po pridelení trestnej veci vedúcim prokurátorom*.

Zákonodarca v dikcii ustanovenia § 230 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku neustanovuje, či ide o rozhodnutie policajta právoplatné alebo neprávoplatné, preto táto skutočnosť nemá pre výkon uvedeného dozorového oprávnenia prokurátora žiadny právny význam. Ide o prirodzený a logický dôsledok riadneho výkonu dozoru prokurátora nad dodržiavaním zákonnosti v prípravnom konaní, ktorý má byť systematickou a cieľavedomou kontrolnou činnosťou vykonávanou *priebežne*.

V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že Trestný poriadok ani *neprikazuje* policajtovi predkladať prokurátorovi všetky ním vydané uznesenia, ale explicitne ustanovená povinnosť doručiť rozhodnutie prokurátorovi do 48 hodín existuje len pri uzneseniach podľa § 197 ods. 1 a 2, § 199 ods. 1, § 206 ods. 1, § 214 ods. 1, § 215 ods. 1 a § 228 ods. 1 až 5 Trestného poriadku.

Ak teda prokurátor vykonávajúci dozor nad dodržiavaním zákonnosti v rámci vlastnej previerkovej činnosti alebo na základe podnetu oprávnenej osoby (nie sťažnosti) zistí nezákonnosť alebo neopodstatnenosť uznesenia o vznesení obvinenia, **primárne** postupuje podľa § 230 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku.

Pri opačnom výklade, t. j. ak by mala byť podmienkou na využitie citovaného oprávnenia prokurátora výlučne existencia neprávoplatného uznesenia, stráca dozor prokurátora v prípravnom konaní svoj imanentný charakter a k navráteniu jeho „postavenia“ by bolo potrebné uzákoniť všeobecnú povinnosť pre policajtov doručovať **každé** vydané rozhodnutie do 48 hodín prokurátorovi. Navyše by prokurátor musel vždy pred vydaním

svojho kasačného rozhodnutia skúmať, či nezákonné, resp. neopodstatnené rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť.

Postup prokurátora podľa § 194 ods. 1 Trestného poriadku

Uznesenie o vznesení obvinenia preskúmava prokurátor podľa § 192 až 195 Trestného poriadku a generálny prokurátor podľa § 207a ods. 2 Trestného poriadku. Prokurátor (generálny prokurátor) tu vystupuje ako orgán druhého stupňa - toto jeho postavenie je odlišné od inštitútu dozoru a jeho obsahovej náplne.

V konaní o sťažnosti je prokurátor povinný preskúmať správnosť výroku uznesenia o vznesení obvinenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, i konanie predchádzajúce napadnutému uzneseniu (revízny princíp). Prokurátor musí pritom zohľadniť aj argumenty sťažovateľa a ním predložené dôkazy, vrátane nových dôkazov (§ 189 ods. 2 Trestného poriadku).

Vzťah medzi procesnými inštitútmi - zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia v rámci výkonu dozoru prokurátora a zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia v rámci rozhodovania nadriadeného orgánu o sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia - podrobne dokumentuje rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Tz 3/99 vo vzťahu k Trestnému poriadku účinnému do 31. decembra 2005 publikované v periodiku Zo súdnej praxe pod č. 57/1999. Podľa neho „ustanovenie § 174 ods. 2 písm. e) alinea 1 Trestného poriadku [teraz § 230 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku] je všeobecnou normou umožňujúcou prokurátorovi kedykoľvek v priebehu trestného konania pred podaním obžaloby z vlastnej iniciatívy alebo na základe iného podnetu zrušiť nezákonné a neopodstatnené rozhodnutia vyšetrovateľa. Podľa ustanovenia § 149 ods. 1 Trestného poriadku (teraz § 194 ods. 1 Trestného poriadku) prokurátor zruší uznesenie vyšetrovateľa, ak jeho zákonnosť dôvodne namietne oprávnený subjekt včas podaným riadnym opravným prostriedkom – sťažnosťou“. Medzi týmito ustanoveniami ide o pomer špeciality a „za situácie, ak už oprávnená osoba riadne a včas podala dôvodnú sťažnosť, prokurátor nemá právo voľby medzi ustanoveniami § 174 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku a § 149 ods. 1 Trestného poriadku a musí postupovať podľa § 149 ods. 1 Trestného poriadku. V opačnom prípade by po rozhodnutí podľa § 174 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku bolo potrebné ešte osobitne rozhodnúť o podanej sťažnosti podľa § 148 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, teda zamietnuť ju ako nedôvodnú. Taký postup by zjavne odporoval logike i zmyslu zákona.“

Podobne riešili tento vzťah aj predchádzajúce vnútrorezortné normy¹⁾ prokuratúry. Podľa nich „ak prokurátor už zamietol včas podanú sťažnosť oprávnenej osoby, podanú proti rozhodnutiu orgánu prípravného konania, nemôže už použiť svoje právo rozhodnutie zrušiť, a to ani vtedy, keď ešte neuplynula lehota 15 dní od doručenia rozhodnutia prokurátorovi. Naopak, v prípade, keď preskúmal zákonnosť a dôvodnosť rozhodnutia v priebehu 15-dňovej lehoty a nezistil dôvody na jeho zrušenie, je povinný preskúmať ho znovu, ak bola včas podaná proti takému rozhodnutiu sťažnosť oprávnenej osoby.“

Tzv. sťažnostné konanie má z formálno-procesného hľadiska litispendenčné právne účinky vo vzťahu k právomoci prokurátora podľa § 230 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku.

¹⁾ Príkaz generálneho prokurátora Slovenskej republiky por. č. 7/1990 z 24. júla 1990 o postupe prokurátorov pri trestnom stíhaní osôb, dozore nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom konaní trestnom a o postupe prokurátora v trestnom konaní súdnom (čl. 15 ods. 4), ktorým bol nahradený pôvodný príkaz por. č. 2/1974 (tiež čl. 15 ods. 4).

Ak teda prokurátor koná o sťažnosti, nemôže po jej vybavení bezprostredne aplikovať všeobecné ustanovenie o dozorových oprávneniach. Platí to aj vtedy, ak sťažnosť zamietne z procesných dôvodov, t. j. bez preskúmania z hľadiska vecnej správnosti. Pri zistení nezákonnosti alebo neopodstatnenosti uznesenia o vznesení obvinenia je však povinný, po zamietnutí sťažnosti z dôvodov podľa § 193 ods. 1 písm. a) alebo b) Trestného poriadku, predložiť návrh na jeho zrušenie generálnemu prokurátorovi. Prokurátor vykonávajúci dozor nad dodržiavaním zákonnosti postupuje podľa *Príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky por. č. 4/2006 z 31. januára 2006 o postupe prokurátorov v trestnom konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch v znení neskorších predpisov a v súlade so stanoviskom generálneho prokurátora Slovenskej republiky por. č. 3/2007 z 9. júla 2007 k výkladu pojmu „návrh“ v zmysle § 364 ods. 1 Trestného poriadku.*²⁾

Litispendenčné právne účinky tzv. sťažnostného konania sú relevantné a uplatňujú sa *nielen* počas tohto konania, ale aj po jeho skončení za predpokladu, že predmetom určitej fázy trestného konania je totožné (identické) rozhodnutie policajta, a *bez ohľadu* na výsledok tzv. sťažnostného konania.

Postup generálneho prokurátora podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku

Aj v pôvodnej právnej úprave [zákon č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok)] existovali popri sebe dva inštitúty – zrušenie uznesenia policajta v rámci výkonu prokurátorského dozoru [§ 174 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku] a sťažnosť pre porušenie zákona (podľa § 266 ods. 1 Trestného poriadku generálny prokurátor bol oprávnený podať podnet na zrušenie právoplatného uznesenia vyšetrovateľa). Ich vzťah bol komentovaný³⁾ nasledovne: „*Lhúta 15 dní je stanovená v záujmu posilení právni jistoty občanů. V prípade jejího marného uplynutí by pak přicházelo v úvahu zrušení usnesení (zmíněného ve větě za 1. středníkem) jen cestou mimořádných opravných prostředků.*“

Od 1. januára 2006 bola pri taxatívne uvedených uzneseniach lehota na ich zrušenie prokurátorom v rámci výkonu prokurátorského dozoru predĺžená z 15 dní na 30 dní. Podľa dôvodovej správy sa uvedená lehota „*predĺžila z dôvodu, aby sa mal možnosť prokurátor dostatočne oboznámiť s obsahom spisu, ktorý bol podkladom pre rozhodnutie policajta.*“

Ako už bolo vyššie konštatované, pre ostatné rozhodnutia policajta **nebola ustanovená žiadna lehota** obmedzujúca prokurátora zrušiť nezákonné a neopodstatnené rozhodnutie policajta.⁴⁾

²⁾ Z čl. I. citovaného stanoviska vyplýva, že ak je daný niektorý z dôvodov uvedených v § 193 ods. 1 písm. a) alebo b) Trestného poriadku vedúci k zamietnutiu sťažnosti a limine, prokurátor v postavení nadriadeného orgánu v konaní o takej sťažnosti je vždy povinný preskúmať napadnuté uznesenie z hľadísk uvedených v § 192 ods. 1 písm. a) a b) Trestného poriadku. Pokiaľ prokurátor zistí porušenie zákona uvedené v § 363 ods. 1 Trestného poriadku a súčasne ide o uznesenie uvedené v čl. 7 príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky por. č. 4/2006 z 31. januára 2006 o postupe prokurátorov v trestnom konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch v znení príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky por. č. 3/2012 z 29. februára 2012, postupuje podľa čl. 14 uvedeného príkazu; u ostatných uznesení nápravu zabezpečí inými prostriedkami prokurátora.

³⁾ Růžek, A. a kol.: *Trestní řád*. Komentář, I. díl, Panorama Praha, 1981, s. 446. Podobne aj Suchý, O. – Urválek, O.: *Dozor prokurátora nad zachovávaním zákonnosti v přípravě řízení trestním*. Výzkumný ústav kriminologický při Generální prokuratuře ČSSR, Praha, 1977, s. 29-30.

⁴⁾ Tu možno primerane odkázať na stanovisko Najvyššieho štátneho zastupiteľstva Českej republiky por. č. 3/2004, ktoré obdobným spôsobom zjednocuje výklad ustanovenia § 174a ods. 2 písm. e) Trestního řádu, pokiaľ ide o stanovenie lehoty dozorujúceho štátneho zástupcu pre zrušenie uznesenia policajného orgánu

Od 1. januára 2006 existuje nový mimoriadny opravný prostriedok, čiastočne nahradzujúci sťažnosť pre porušenie zákona, ktorým je zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní generálnym prokurátorom. Podľa dôvodovej správy „zámer návrhu spočíva v tom, že treba umožniť vo veciach, v ktorých súd ešte nekonal a vec bola v prípravnom konaní prokurátorom postúpená inému orgánu alebo ktorým bolo zastavené alebo podmiennečne zastavené trestné stíhanie, alebo ktoré v tomto rozsahu spočíva na chybnom procesnom konaní, aby nezákonnosť napravil generálny prokurátor“. Prokurátorská prax sa ustálila tak, že sa tento inštitút uplatňuje aj voči právoplatným uzneseniam o vznesení obvinenia.

Predpoklady pre zrušenie právoplatného rozhodnutia vydaného v prípravnom konaní podľa § 363 až 367 Trestného poriadku sú nasledovné:

- právoplatnosť rozhodnutia,
- splnenie lehoty,
- rozhodnutím bol porušený zákon a
- **nápravu nie je možné vykonať iným procesným postupom.**

Na zrušenie právoplatných uznesení vydaných v prípravnom konaní podľa § 363 až 367 Trestného poriadku postačuje od 1. januára 2016 **akékoľvek** porušenie zákona, čo *nie je totožné* s nezákonnosťou a neopodstatnenosťou rozhodnutia, ktoré môže v rámci dozoru zrušiť dozorový prokurátor.

Zákonodarca naviazaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku na určité, relatívne striktné podmienky (okrem porušenia zákona i stanovením lehoty a okruhu oprávnených osôb) naznačuje, že kasačná zmena alebo doplnenie právoplatného rozhodnutia je prípustné len vo **výnimočných prípadoch**. Znamená to, že sa **uplatňuje len, ak nemožno urobiť nápravu podľa iných ustanovení Trestného poriadku** a zároveň pri jeho aplikácii musí vždy prevažovať záujem na zákonnosti rozhodnutia a postupu konania nad záujmom na stabilite a nezmeniteľnosti takéhoto právoplatného rozhodnutia. Záujem na právnej istote bude prevažovať vtedy, ak chyby, ktorými je rozhodnutie zaťažené, nebudú takého charakteru, aby odôvodnili vydanie nového rozhodnutia vo veci, t. j. kde by zásah do už právoplatného rozhodnutia veci bol omnoho závažnejší než povaha chyby takéhoto rozhodnutia. Naopak zrušenie rozhodnutia, a teda aj zásah do právoplatnosti, bude namieste tam, kde sa rozhodnutie vyznačuje takými chybami, že by trvanie na právoplatnosti predstavovalo ohrozenie zákonného a spravodlivého rozhodovania.

„Každý mimoriadny opravný prostriedok je svojím spôsobom „ultima ratio“ a nastupuje až vo chvíli, keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie, ktoré je právne chybné a keď zlyhali príslušné dozorové mechanizmy stanovené pre príslušnú fázu trestného konania Trestným poriadkom.“⁵⁾

Vyplýva z toho, že **náprava nezákonného alebo neopodstatneného rozhodnutia policajta prokurátorom vykonávajúcím dozor nad dodržiavaním zákonnosti**

o začatí trestného stíhania podľa ustanovenia § 160 ods. 1 Trestného poriadku (čiže v našom ponímaní uznesenia o vznesení obvinenia).

⁵⁾ Stanovisko ku sjednocení výkladu zákonů a jiných právních předpisů k výkladu ustanovení § 174a odst. 2 písm. e) trestního řádu pokud jde o stanovení lhůty dozorového státního zástupce pro zrušení usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání podle ustanovení § 160 odst. 1 trestního řádu poř. č. 3/2004 sp. zn. SL 741/2004.

v prípravnom konaní využitím § 230 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku má prednosť pred využitím mimoriadneho opravného prostriedku.

Vzhľadom na to prokurátor generálnej prokuratúry, resp. krajskej prokuratúry pri prijatí návrhu na postup podľa § 363 až 367 Trestného poriadku voči rozhodnutiu o vznesení obvinenia, ktoré nebolo napadnuté sťažnosťou, vo svojom prípise upozorní dozorového prokurátora na možnosť aplikácie oprávnenia podľa § 230 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku, ak posúdi rozhodnutie ako nezákonné či neopodstatnené (vždy na základe skutkového právneho stavu k dátumu jeho vydania).

Aktívny a efektívny výkon prokurátorského dozoru vyžaduje, aby prokurátor uplatnil svoje dozorové oprávnenie bezprostredne po preskúmaní uznesenia policajta a po zistení splnenia podmienok podľa § 230 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku. Každé omeškanie nasvedčuje nedostatočnej úrovni prokurátorského dozoru a zlyhaniu tohto mechanizmu.

Toto stanovisko nadobúda záväznosť 1. marca 2017 a je záväzné pre všetkých prokurátorov, právnych čakatel'ov prokuratúry a asistentov prokurátora, ktorí budú podľa neho postupovať dovtedy, kým nedôjde k legislatívnej zmene, ktorá bude mať vplyv na obsah tohto stanoviska.

podpis

JUDr. Jaromír Čižnár
generálny prokurátor Slovenskej republiky